

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Zagadnienia pogranicza kulturowo-językowego Słowiańszczyzny Wschodniej**
2. Kod zajęć/przedmiotu: **09-FPW6-11**
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): **fakultatywny**
4. Kierunek studiów – **Filologia wschodniosłowiańska**, specjalności studiów: **filologia rosyjska, filologia ukraińska, filologia białoruska, filologia rosyjska z filologią angielską, filologia ukraińska z filologią angielską, filologia rosyjska z filologią angielską, filologia rosyjska z lingwistyką stosowaną**
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): **I stopień**
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): **ogólnoakademicki**
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): **III rok**
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): **30 h W**
9. Liczba punktów ECTS: **2**
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy (wykładowców*) / prowadzących zajęcia: **Julia Kałuża, mgr, julia.kaluza@amu.edu.pl**
11. Język wykładowy – **polski**
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie) – **nie**

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

C1	wprowadzenie podstawowych pojęć charakteryzujących przestrzeń kulturową Słowian wschodnich
C2	wyrobienie umiejętności rozpoznawania czynników składających się na odrębność geopolityczną, etnograficzną i mentalnościową słowiańszczyzny wschodniej
C3	zapoznanie studentów z istotnymi elementami kultury religijnej obszaru wschodniosłowiańskiego
C4	przekazanie wiedzy o stosunkach społeczno-politycznych, które determinowały specyfikę życia intelektualnego w Białorusi, Ukrainie i Rosji
C5	kształtowanie umiejętności porządkowania omawianych zjawisk z punktu widzenia ich miejsca i funkcji w procesie historycznym
C6	zapoznanie z sylwetkami najważniejszych przedstawicieli współczesnego świata nauki, sztuki i popkultury białoruskiej, ukraińskiej i rosyjskiej
C7	wypracowanie zdolności samodzielnego formułowania sądów na temat dziedzictwa artystycznego Słowian wschodnich
C8	rozwijanie zdolności komunikacyjnej oraz właściwej postawy i odpowiedzialnego stosunku do zajęć

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): **podstawowa wiedza w zakresie kultury państw rosyjskiego obszaru językowego**
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy			

Student/-tka:			
W1	zna i rozumie podstawowe wyróżniki systemu politycznego i sytuacji demograficznej we współczesnej Białorusi, Ukrainie i Rosji	K_W02, K_W07 K_W08, K_W11	kolokwium ustne
W2	zna i rozumie główne zjawiska zachodzące w życiu kulturalnym Białorusinów, Rosjan i Ukraińców na przestrzeni dziejów	K_W02, K_W07 K_W08, K_W11	kolokwium ustne
W3	zna i rozumie podstawowe pojęcia służące do opisu sytuacji politycznej we współczesnej Białorusi, Ukrainie i Rosji; specyfiki religijnej obszaru wschodniosłowiańskiego oraz spuścizny kulturowej	K_W03, K_W04 K_W08 K_W11	kolokwium ustne
W4	zna i posiada wiedzę o sylwetkach wybranych osób kształtujących współczesną sytuację polityczną oraz dziedzictwo kulturowe Białorusi, Ukrainy i Rosji	K_W08, K_W11	kolokwium ustne
Umiejętności			
Student/-tka:			
U1	potrafi analizować wybrane zjawiska i procesy społeczno-kulturowe zachodzące na terenach słowiańszczyzny wschodniej w oparciu o wskazane źródła naukowe, popularnonaukowe i publicystyczne	K_U03, K_U04 K_U07, K_U09	kolokwium ustne
U2	potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować i krytycznie oceniać materiały źródłowe z zakresu kultury i języka obszaru wschodniosłowiańskiego	K_U02, K_U03K_U09, K_U17	kolokwium ustne
Kompetencje społecznych			
Student/-tka:			
K1	jest gotów/-owa do stałego aktualizowania i poszerzania swojej wiedzy i umiejętności z zakresu kultury języka obszaru wschodniosłowiańskiego w oparciu o rzetelne źródła informacji	K_K01, K_K03 K_K08, K_K09	kolokwium ustne
K2	jest gotów/-owa do wykorzystywania uzyskanej wiedzy i umiejętności z zakresu kultury wschodniosłowiańskiej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z podejmowaną działalnością zawodową oraz odpowiedzialnego i etycznego pełnienia ról zawodowych na płaszczyźnie kontaktów międzykulturowych	K_K03, K_K04 K_K08, K_K10	kolokwium ustne

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu	Kod efektu uczenia się dla zajęć
Słowiańszczyzna wschodnia: uwarunkowania geograficzne i przyrodnicze; symbole państwowe; podział terytorialny.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
Religie obszaru wschodniosłowiańskiego: obrzędy liturgiczne, święta i tradycje.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
Historia języków wschodniosłowiańskich: historia i współczesność.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
Historia okręgu wschodniosłowiańskiego: najważniejsze fakty, postacie i daty.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
Struktura społeczna okręgu wschodniosłowiańskiego oraz mentalność Słowian wschodnich.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2

Pogranicze językowe okręgu wschodniosłowiańskiego: gwary, dialekty, surżyk i trasianka.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
Muzyka: pieśni i tańce ludowe, instrumenty narodowe, muzyka współczesna.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
Kinematografia i animacja ZSRR.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
Tradycje kulinarne okręgu wschodniosłowiańskiego.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
Najważniejsze zabytki okręgu wschodniosłowiańskiego.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
Pamięć postsowiecka i jej wpływ na współczesne społeczeństwo.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
System edukacji w Białorusi, Ukrainie i Rosji.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
Popkultura i jej współczesne nośniki	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
Aktualne zjawiska z życia kulturalnego i politycznego Białorusinów, Ukraińców i Rosjan.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2

5. Zalecana literatura:

- M. Gębka-Wolak, I. Kaproń-Charzyńska, J. Kamper-Warejko, *Języki słowiańskie w kontekstach kultur dawnych i współczesnych*, Toruń 2018.
- E. Przybył-Sadowska, *Prawosławie*, Kraków 2006.
- A. Goworski, M. Panas-Goworska, *Grażdanin N.N. Życie codzienne w ZSRR*, Warszawa 2017.
- J. Hrycak, Ukraina. *Wyrwać się z przeszłości*, Kraków 2024.
- J. Łotman, *Kultura i eksplozja*, przeł. B. Żyłko, Warszawa 1991.
- D. K. Rembiszewska, *Perspektywa współczesna i historyczna w badaniach nad wschodnią słowiańszczyzną w Instytucie Sławistyki Polskiej Akademii Nauk*, Warszawa 2020.
- J. Assmann, *Pamięć kulturowa. Pismo, zapamiętywanie i polityczna tożsamość w cywilizacjach starożytnych*, Warszawa 2008.
- E. Kornacka-Skwar, *Tożsamość narodowa w świetle przemian kulturowych*, Częstochowa 2011.

6. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.:

Materiały są udostępniane na platformie Microsoft Teams i drogą mailową.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	✓
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	✓
Wykład konwersatoryjny	✓
Wykład problemowy	✓
Dyskusja	
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	

Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	✓
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć	Symbole EU dla modułu zajęć/przedmiotu							
	W1	W2	W3	W4	U1	U2	K1	K2
Egzamin pisemny								
Egzamin ustny								
Egzamin z „otwartą książką”								
Kolokwium pisemne								
Kolokwium ustne	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Test								
Projekt								
Esej								
Raport								
Prezentacja multimedialna								
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)								
Portfolio								

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	---
	Czytanie wskazanej literatury	20
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	---
	Przygotowanie projektu	---
	Przygotowanie pracy semestralnej	---
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	10
	Inne (jakie?) -	---
	...	---
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne

4. Warunki zaliczenia zajęć:

Podstawowe warunki zaliczenia zajęć:

- obecność na zajęciach (dopuszczalna 1 nieobecność bez konsekwencji, pozostałe nieobecności, niezależnie od przyczyny, należy odrobić w formie rozmowy na konsultacjach; opuszczenie powyżej 50% zajęć może skutkować odmową zaliczenia).
- znajomość zagadnień omawianych w trakcie zajęć,
- znajomość literatury przedmiotu,
- pozytywna ocena z kolokwium ustnego zaliczeniowego (uzyskana w I lub II terminie zaliczeniowym)

Skala ocen	Kryteria oceniania
bardzo dobry (bdb; 5,0):	Bardzo dobra wiedza z zakresu omawianych zagadnień. Aktywność na zajęciach. Wyczerpująca odpowiedź na trzy zadane pytania podczas zaliczeniowego kolokwium ustnego, świadczące o doskonałym rozumieniu omawianych zagadnień oraz umiejętności samodzielnego myślenia i wyciągania wniosków, wypowiedź nasycona terminologią z zakresu przedmiotu.
dobry plus (+db; 4,5):	Bardzo dobra wiedza z zakresu omawianych zagadnień. Swobodne, merytoryczne wypowiedzi na tematy związane z kulturą i językami okręgu wschodniosłowiańskiego. Umiejętność dostrzeżenia zależności kulturalnych, historycznych, społecznych i politycznych w krajach wschodniosłowiańskich. Aktywność na zajęciach.
dobry (db; 4,0):	Dobra wiedza z zakresu omawianych zagadnień. Swobodne, merytoryczne wypowiedzi na tematy związane z kulturą i językami okręgu wschodniosłowiańskiego. Umiejętność dostrzeżenia zależności kulturalnych, historycznych, społecznych i politycznych w krajach wschodniosłowiańskich.
dostateczny plus (+dst; 3,5):	Dostateczna wiedza z zakresu omawianych zagadnień. Swobodne, dostatecznie merytoryczne wypowiedzi na tematy związane z kulturą i językami okręgu wschodniosłowiańskiego. Umiejętność dostrzeżenia zależności kulturalnych, historycznych, społecznych i politycznych w krajach wschodniosłowiańskich.
dostateczny (dst; 3,0):	Dostateczna wiedza z zakresu omawianych zagadnień. Swobodne, dostatecznie merytoryczne, ale z licznymi błędami i lukami w wiedzy wypowiedzi na tematy związane z kulturą i językami okręgu wschodniosłowiańskiego. Umiejętność dostrzeżenia zależności kulturalnych, historycznych, społecznych i politycznych w krajach wschodniosłowiańskich.
niedostateczny (ndst; 2,0):	Niedostateczna wiedza z zakresu omawianych zagadnień. Brak umiejętności sformułowania merytorycznych wypowiedzi na tematy związane z kulturą i językami obszaru wschodniosłowiańskiego oraz dostrzeżenia zależności kulturalnych, historycznych, społecznych i politycznych w krajach wschodniosłowiańskich. Brak aktywności na zajęciach.